

RZZP za rok 2013 v roku 2014

Ročné zúčtovanie poisťného na zdravotné poistenie za rok 2013 /ďalej len „RZZP“, podľa zákona č. 580/2004 Z. z. o zdravotnom poistení v znení neskorších predpisov /ďalej len „ZZP“, vykoná za platiteľa poisťného jeho príslušná zdravotná poisťovňa podľa **vyhlášky MZ SR č. 116/2014 Z.z.** o podrobnostiach o vykazovaní preddavkov na poisťné.....

1. Termíny RZZP za rok 2013 v roku 2014

Do 31. 3. 2014 bol poistenec povinný preukázať príslušnej zdravotnej poisťovni obdobie poistenia v cudzine, predložením potvrdenia o zdravotnom poistení v cudzine.

Do 31.5.2014 (pretože tento deň je sobota, termín sa posunul na 2.6.2014) bol povinný **iba ten poistenec**, ktorý mal vyplatený príjem v roku 2013 z výkonu činnosti osobného asistenta alebo z dividend, oznámiť zdravotnej poisťovni výšku týchto príjmov na tlačíve: **Oznámenie o príjmoch za rok 2013**, ktorého vzor ustanovuje príloha č. 2 vyhlášky.

Do 30.9.2014 je zdravotná poisťovňa povinná **vykonať RZZP za rok 2013 a výsledok oznámiť** výkazom nedoplatkov (v prípade, ak výsledkom RZZP je nedoplatok) alebo oznámením o výsledku RZZP (v prípade, ak výsledkom RZZP je preplatok).

Do 15 dní odo dňa doručenia výsledku RZZP môže platiteľ poisťného podať **námietky** voči výkazu nedoplatkov.

Do 15 dní odo dňa doručenia výsledku RZZP môže platiteľ poisťného podať **nesúhlasné stanovisko** voči oznámeniu o výsledku RZZP.

Do 45 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti výkazu nedoplatkov je platiteľ poisťného povinný **uhradiť nedoplatok** z RZZP.

Do 45 dní odo dňa márneho uplynutia lehoty na podanie nesúhlasného stanoviska voči oznámeniu o výsledku RZZP alebo doručenia nového oznámenia o výsledku RZZP je zdravotná poisťovňa povinná po zúčtovaní vzájomných pohľadávok a záväzkov **vrátiť preplatok z RZZP** platiteľovi poisťného, jeho právnomu nástupcovi alebo poistencovi.

Do 31.10.2014 je zdravotná poisťovňa povinná vykonať RZZP u platiteľa poisťného, ktorý má predĺženú lehotu na podanie daňového priznania.

Do 31.12.2014 je zdravotná poisťovňa povinná oznámiť výsledok RZZP poistencom a platiteľom poisťného, u ktorých výsledok RZZP, teda buď preplatok alebo nedoplatok nedosiahol **najmenej 5 eur**.

Ak zamestnávateľ, SZČO alebo samoplatiteľ nepredložil príslušnej zdravotnej poisťovni podklady pre správny výpočet preddavku na poisťné, zdravotná poisťovňa mu predpíše podľa § 3 ods.2 vyhlášky a podľa § 20 ods. 4 a 5 ZZP preddavok na poisťné /ďalej len „**odhadnutý preddavok**“/.

Odhadnutý preddavok je určený sadzbou poisťného z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve SR za rok 2011, predstavuje sumu **110,04 eur/mesiac** (14% zo 786). Oproti minimálnemu preddavku 55,02 eur/mesiac je to dvojnásobok. Ak ide o osobu so zdravotným postihnutím, pri vyčíslení odhadného preddavku sa použije znížená sadzba poisťného podľa § 12 ZZP, ak je príslušnej zdravotnej poisťovni táto skutočnosť známa.

Takto vyčíslené preddavky zdravotná poisťovňa zúčtuje v rámci RZZP za rok 2013 a vystaví na ne výkaz nedoplatkov, ktorý sa stane **v prípade neuhradenia nedoplatku exekučným titulom**.

Príklad č.1

Zamestnávateľ skončil so zamestnancom pracovný pomer ku dňu 30.11.2013. Pracoval u tohto zamestnávateľa od 1.1.2013.

*Ak poistenec nesplnil oznamovaciu povinnosť a neoznámil zdravotnej poisťovni platiteľa poistného za obdobie od 1.12.2013 do 31.12.2013, tak mu zdravotná poisťovňa v rámci RZZP vyčísli **odhadnutý preddavok** podľa § 3 ods.2 vyhlášky vo výške **110,04 eur/mesiac** (14% zo 786).*

2. Povinnosti zamestnávateľa

V rámci RZZP je zamestnávateľ povinný:

- **v lehote do 45 dní** odo dňa márneho uplynutia lehoty na podanie nesúhlasného stanoviska, doručenia nového oznámenia alebo nadobudnutia právoplatnosti výkazu nedoplatkov **zamestnávateľ zúčtuje zamestnancovi** podľa § 19 ods.18 ZZZP preplatok alebo nedoplatok za zamestnanca.
- **najneskôr do 45 dní** odo dňa nadobudnutia právoplatnosti výkazu nedoplatkov je povinný odvieť nedoplatok príslušnej zdravotnej poisťovni:
 - platiteľ poistného,
 - ak ide o zamestnanca, vykoná túto povinnosť za neho **zamestnávateľ**, ak je poistenec stále jeho zamestnancom.
- **najneskôr v lehote do 45 dní** odo dňa márneho uplynutia lehoty na podanie nesúhlasného stanoviska alebo doručenia nového oznámenia o preplatku z RZZP je príslušná zdravotná poisťovňa podľa § 19 ods.16 ZZZP povinná po zúčtovaní vzájomných pohľadávok a záväzkov **vrátiť preplatok** platiteľovi poistného, jeho právneho nástupcovi alebo poistencovi.

Ak zdravotná poisťovňa neodvedie preplatok riadne a včas, môže si zamestnávateľ uplatniť nárok na tento preplatok na ÚDZS podľa § 17 zákona č. 581/2004 Z. z. o zdravotných poisťovniach, dohľade nad zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Za zamestnanca môže tento nárok uplatniť zamestnávateľ, ak ho o to zamestnanec požiada.

Ak platiteľ poistného, ktorým je zamestnávateľ, zanikol bez právneho nástupcu, preplatok za zamestnávateľa **sa nevracia**. Zdravotná poisťovňa uhradí preplatok na účet platiteľa poistného, právneho nástupcu platiteľa poistného alebo poistenca, a ak účet nemá, tak poštovou poukážkou.

Ak platiteľ poistného, ktorým je **zamestnávateľ**, zanikol bez právneho nástupcu, preplatok za zamestnávateľa sa nevracia podľa § 19 ods.16 ZZZP. Uhradí sa na účet platiteľa poistného, právneho nástupcu platiteľa poistného alebo poistenca, a ak účet nemá, tak poštovou poukážkou. Ak zamestnávateľ zanikol bez právneho nástupcu, tak zdravotná poisťovňa zasiela priamo poistencovi

- písomné oznámenie o preplatku z RZZP za zamestnanca,
- nové písomné oznámenie o preplatku z RZZP za zamestnanca alebo
- výkaz nedoplatkov za zamestnanca.

Na doručovanie oznámenia a výkazu nedoplatkov sa primerane vzťahujú ustanovenia o doručovaní výkazu nedoplatkov podľa § 17b ZZZP.

Ak poistenec **nie je** v lehote vykonania RZZP (30. september alebo 31. október) **zamestnancom ani u jedného z posledných zamestnávateľov**, zdravotná poisťovňa zašle písomné oznámenie o preplatku z RZZP za zamestnanca, nové oznámenie alebo výkaz nedoplatkov tomuto **poistencovi aj všetkým posledným zamestnávateľom**.

Ak zamestnávateľ zanikol bez právneho nástupcu alebo ak poistenec nie je v lehote vykonania RZZP zamestnancom ani u jedného z posledných zamestnávateľov, je nedoplatok za zamestnanca **povinný odvieť priamo poistenec**.

Ak osoba nie je poistencom zdravotnej poisťovne, ktorá vykonala RZZP, oznámenie alebo výkaz nedoplatkov sa zasiela **priamo osobe** podľa § 19 ods. 14 ZZZP.

Zamestnávateľ má povinnosť **odvieť zdravotnej poisťovni nedoplatok v lehote do 45 dní** odo dňa nadobudnutia právoplatnosti výkazu nedoplatkov. Ak vznikne nedoplatok jeho zamestnancom, vykoná túto povinnosť aj za neho, **ak je stále jeho zamestnancom**. Neuhradením nedoplatku sa zamestnávateľ vystavuje riziku vymáhania pohľadávky prostredníctvom súdnej exekúcie.

3. Vplyv nedoplatkov z RZZP na základ dane daňovníka v roku 2014

Otázka č.1

Daňovník je dobrovoľne poistenou osobou podľa ZSP, teda platí dobrovoľné poistné v roku 2014. Za akých podmienok si môže znížiť základ dane o preukázateľne zaplatené dobrovoľné poistné?

Pri výpočte ČZD podľa § 5 ZDP si daňovník v roku 2014 uplatní len to preukázateľne zaplatené poistné, ktoré bol povinný platiť v období, počas ktorého poberal príjmy zo závislej činnosti.

Príklad č. 2

Zamestnávateľ, spoločnosť s r.o., vyplatí v októbri 2014 podiely na zisku, ktorý bol účtovne vykázaný za rok 2013:

- *spoločníkovi s.r.o., ktorý sa podieľa na základnom imaní tejto spoločnosti s r.o. [podieľ na zisku nie sú uňho predmetom dane podľa § 3 ods. 2 písm. c) ZDP v nadväznosti na § 52 ods. 24 ZDP] a*
- *zamestnancom (ktorý je zároveň aj konateľom s.r.o.) a všetkým zamestnancom. Príjem z podielov na zisku u tohto konateľa s.r.o. a zamestnancov je oslobodený od dane podľa § 5 ods. 7 písm. i) ZDP, pretože nemajú majetkovú účasť v tejto spoločnosti s r.o. Pracujú pre zamestnávateľa na základe pracovnej zmluvy, preto im zamestnávateľ súčasne zúčtuje mzdu za október 2014, ktorá je zdaniteľným príjmom a vyčísli im čiastkový základ dane z príjmov zo závislej činnosti za mesiac október 2014.*

ZSP ustanovuje povinnosť platiť poistné na sociálne poistenie z podielov na zisku pre zamestnancov, ktorí nemajú majetkovú účasť v tejto spoločnosti s r.o.

ZZP ustanovuje povinnosť platiť preddavky na poistné na zdravotné poistenie (pretože ide o podiely na zisku – dividendy, z účtovného obdobia roka 2013) pre všetkých poistencov, ktorým sú vyplatené.

V súlade so ZSP a ZZP v tomto prípade zamestnávateľ zrazí a odvedie z vyplatených podielov na zisku sumy poistného na sociálne poistenie za konateľa s.r.o. a zamestnancov a preddavky na poistné na zdravotné poistenie za spoločníka s.r.o., konateľa s.r.o. a zamestnancov.

Zamestnávateľ nezníži zamestnancom čiastkový základ dane podľa ZDP v októbri 2014 o sumy poistného na sociálne poistenie a preddavkov na poistné na zdravotné poistenie vypočítané z podielov na zisku.

Zdravotná poisťovňa je povinná vykonať RZZP v súlade so ZZP za predchádzajúci kalendárny rok za svojho poistenca, t. j. aj za zamestnanca. Výsledkom RZZP je **nedoplatok alebo preplatok**.

Nedoplatok z RZZP

Spôsob uplatnenia nedoplatku z RZZP do výdavkov daňovníka ZDP samostatne neupravuje. Aplikujú sa ustanovenia, ktoré upravujú možnosť a spôsob zahrnutia preukázateľne zaplateného poistného do daňových výdavkov v súvislosti s príjmami zo závislej činnosti podľa § 5, s príjmami z podnikania a inej samostatnej zárobkovej činnosti podľa § 6 ods. 1 a 2 ZDP, s príjmami z kapitálového majetku podľa § 7 ZDP a s ostatnými príjmami podľa § 8 ZDP.

Zdravotná poisťovňa v rámci RZZP za rok 2013 vykoná výpočet sumy poistného z vymeriavacieho základu, ktorý môže pozostávať aj z kombinácie viacerých čiastkových vymeriavacích základov vypočítaných z rôznych druhov príjmov.

Ak ide o nedoplatok z RZZP, ktorý daňovník uhradí v zdaňovacom období 2014 a časť nedoplatku sa vzťahuje (viaže sa) k príjmom, ktoré nie sú predmetom dane, **nie je možné túto časť nedoplatku uplatniť pri výpočte základu dane.**

Príklad č. 3

Daňovník uhradí nedoplatok z RZZP vo výške 80 € za rok 2013 v roku 2014. Nedoplatok pozostáva:

- z nedoplatku 10 € zo zdaniteľných príjmov podľa § 5 ZDP,
- z preplatku 30 € zo zdaniteľných príjmov podľa § 6 ZDP,
- z nedoplatku 100 € z podielov na zisku, ktoré nie sú predmetom dane z príjmov.

Daňovník z celkového zaplateného nedoplatku z RZZP pri výpočte ČZD podľa § 5 ZDP uplatní iba časť sumy z nedoplatku, ktorá je nedoplatkom iba z príjmov podľa § 5 ZDP (čiastkový výsledok nedoplatku vypočítaný z príjmov podľa § 5 ZDP).

Časť nedoplatku, ktorá sa viaže k príjmom, ktoré nie sú predmetom dane, nie je možné uplatniť pri výpočte základu dane. Daňovník môže zo zaplateného nedoplatku vo výške 80 € uplatniť len časť nedoplatku. V tomto prípade si zníži ČZD podľa § 5 ZDP najviac o sumu 10 €.